

Inhalt/Obsah

Dr. Rudolf Jindrák

Begrüßung 9

Uvítací slovo 11

Markus Meckel, MdB

Eröffnung 13

Zahájení 17

Prof. Dr. Manfred Wilke

Gegen Diktatur und Teilung – die gesamtdeutsche Bedeutung
von Opposition und Widerstand in der DDR 21

Proti diktatuře a rozdělení – význam opozice a odporu v NDR pro celé Německo 33

Prof. Vilém Prečan

Rekonstituierung der bürgerlichen Gesellschaft als Hoffnung und Programm
(Opposition und Dissent in der kommunistischen Tschechoslowakei) 43

Rekonstituce občanské společnosti jako naděje a program
(Opozice a disent v komunistickém Československu) 53

Prof. Dr. Bernd Faulenbach

Gesellschaftliche Aufarbeitung nach 1989 in Deutschland 61

Společenské vyrovnávání se s minulostí po roce 1989 v Německu 69

Dr. Petr Koura

Die Auseinandersetzung mit der kommunistischen Vergangenheit
und die tschechische Gesellschaft nach dem Jahre 1989 77

Vyrovnání se s komunistickou minulostí a česká společnost po roce 1989 87

Dr. Jaroslav Šonka

Reflexionen der kommunistischen Vergangenheit und der demokratischen
Veränderungen in der Gesellschaft. Bildung und Forschung
als Prävention einer Bagatellisierung 95

Reflexe komunistické minulosti a demokratických změn ve společnosti.
Vzdělávání a výzkum jako prevence bagatelizace 101

Podiumsgespräch/Panelová diskuse

Genug getan? Perspektive und Rollen der Regimegegner nach 1989 107

Odpůrci režimu po roce 1989 –
jejich minulá, současná a budoucí role. A jak ji zvládli? 133

Prof. Dr. Klaus Marxen

Demokratisierungsprozess und juristische Aufarbeitung.
Der deutsche Weg nach 1989 155

Proces demokratizace a právní vyrovnávání se
s komunistickou minulostí. Vývoj v Německu po roce 1989 165

Dr. Pavel Žáček

Der Prozess der Demokratisierung
und der Auseinandersetzung mit der Totalität im Bereich Recht 175

Proces demokratizace a vyrovnávání se s totalitou v oblasti práva 183

Prof. Dr. Rainer Eckert

Umgang mit der kommunistischen Vergangenheit und den friedlichen
Revolutionen in der Gesellschaft: Bildung und Forschung als Prävention
gegen Verharmlosung von Diktatur 189

Zacházení s komunistickou minulostí a pokojnými revolucemi ve společnosti:
Vzdělání a výzkum jako prevence proti eufemizaci diktatury 197

Dr. Ilko-Sascha Kowalczyk

Opposition und Widerstand als identitätsstiftende Faktoren? 205

Opozice a odpor jako faktory vytvářející identitu? 213

<i>Inhalt/Obsah</i>	7
<i>Jaromír Štětina</i>	
Opposition und Widerstand gegen die Totalität als Identitätsquellen?	221
Opozice a odpor proti totalitě jako zdroje identity?	233
<i>Podiumsgespräch/Panelová diskuse</i>	
Bilanz der Auseinandersetzung mit der totalitären Vergangenheit nach 1989 und weitere Wege – Ausblick auf die nächsten Jahre aus europäischer Perspektive	241
Bilance vyrovnávání se s totalitní minulostí po roce 1989 – kam směřujeme? Pohled z evropské perspektivy	263
Abschlussklärung	281
Prohlášení účastníků konference	283
Teilnehmer der Konferenz	285
Účastníci konference	289
Fotos/Fotografie	293